

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2012. gada 29. oktobris)

par grozījumiem likumā „Par Latvijas Banku”

(CON/2012/80)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2012. gada 8. oktobrī saņēma Latvijas Bankas lūgumu sniegt atzinumu par likuma “Par Latvijas Banku” grozījumu projektu (turpmāk tekstā – “likumprojekts”).

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem¹ 2. panta 1. punkta trešo ievilkumu, jo likumprojekts attiecas uz Latvijas Banku. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Likumprojekta mērķis

Likumprojekts risina virkni jautājumu, uz ko saistībā ar likumu “Par Latvijas Banku” norādīts ECB un Eiropas Komisijas Konverģences ziņojumos². Šajā sakarā grozījumi tiek veikti noteikumos, kas attiecas uz Latvijas Bankas neatkarību, monetārās finansēšanas un privilēģētas piekļuves aizliegumiem un Latvijas Bankas tiesisko integrāciju Eurosistēmā.

Likumprojekts paredz grozījumus likumā “Par Latvijas banku”, papildinot agrāko likumprojektu, par kuru ECB sniedza komentārus Atzinumā CON/2012/73³. Tostarp likumprojekts saskaņo likuma “Par Latvijas Banku” 22.panta ceturtajā daļā noteiktos Latvijas Bankas prezidenta, prezidenta vietnieka un citu padomes locekļu atbrīvošanas no amata iemeslus ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – “ECBS Statūti”) 14.2. pantā noteiktajiem atbrīvošanas no amata iemesliem.

Likumprojekts groza likuma “Par Latvijas Banku” 41. pantu, nepārprotami nosakot, ka Latvijas Banka cita starpā veicina arī finanšu sistēmas stabilitāti.

Likumprojekts groza arī likuma “Par Latvijas Banku” 34. panta trešo daļu, nosakot, ka prasības euro skaidrās naudas apstrādes iekārtām un euro banknošu apstrādes kvalitātes prasības tiek noteiktas, ievērojot Eiropas Savienības tiesības.

1 OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

2 Sk. ECB 2012. gada Konverģences ziņojuma 237. lpp. un Eiropas Komisijas 2012. gada Konverģences ziņojuma 71. lpp.

3 Visi ECB atzinumi tiek publicēti ECB tīmekļa vietnē www.ecb.europa.eu.

2. Vispārīgi apsvērumi

ECB atzinīgi vērtē to, ka Latvijas iestādes ņēmušas vērā iepriekš Atzinumā CON/2012/73 paustos ECB apsvērumus. ECB atzīmē, ka Latvijas tiesību aktu, t.sk. likumu „Par Latvijas Banku” un “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”⁴, atbilstība Līguma 130. un 131. pantam tiks vērtēta arī nākošajā ECB Konverģences ziņojumā.

3. Īpaši apsvērumi

- 3.1. ECB atzinīgi vērtē grozījumus likuma „Par Latvijas Banku” 22. pantā, kas saistībā ar Latvijas Bankas prezidenta, prezidenta vietnieka un padomes locekļu atbrīvošanas no amata iemesliem atsaucas uz ECBS Statūtu 14.2. pantu.
- 3.2. Attiecībā uz institucionālo neatkarību ECB atkārtoti Atzinuma CON/2012/73 3.2. punktā pausto apsvērumu, proti, ka tā saprot, ka “uzraudzība” likuma “Par Latvijas Banku” 43. panta pirmās daļas kontekstā norāda uz parlamenta tiesībām uzdot jautājumus saskaņā ar “Saeimas kārtības rulli”⁵ nolūkā paaugstināt Latvijas Bankas atbildību par tās lēmumiem. Šajā izpratnē likuma “Par Latvijas Banku” 43. panta pirmā daļa atbilst centrālās bankas neatkarības principam, kas noteikts Līguma 130. pantā un atkārtots ECBS Statūtu 7. pantā.
- 3.3. ECB atzinīgi vērtē grozījumu likuma “Par Latvijas Banku” 34. panta trešajā daļā, kas ņem vērā apsvērumu, ko Atzinuma CON/2012/73 3.5. punktā ECB izteica attiecībā uz Latvijas Bankas tiesisko integrāciju Eurosistēmā.
- 3.4. ECB atzinīgi vērtē arī grozījumu likuma “Par Latvijas Banku” 41. pantā, kas nosaka, ka Latvijas Banka palīdz kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti. Šis grozījums ņem vērā Eurosistēmas lomu saskaņā ar Līguma 127. panta 5. punktu, kā ECB to ieteica Atzinuma CON/2012/73 3.6. punktā.
- 3.5. Turklāt ECB uzskata, ka no finanšu stabilitātes viedokļa būtu lietderīgi nacionālajā līmenī izveidot efektīvu makrouzraudzības politikas sistēmu, kurā nozīmīga loma ir Latvijas Bankai⁶.

Šo atzinumu publicēs ECB tīmekļa vietnē.

Frankfurtē pie Mainas, 2012. gada 29. oktobrī

[paraksts]

ECB prezidents

Mario DRAGHI

⁴ Latvijas Bankas 2012. gada 8. oktobra apspriešanās lūgumā par grozījumiem likumā “Par Latvijas Banku” tā informē ECB, ka ir ņēmusi vērā Atzinumā CON/2012/73 pausto ECB apsvērumu.

⁵ Saeimas Kārtības rullis, "LV", 96 (227), 18.08.1994.

⁶ Sk. Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas 2011. gada 22. decembra Ieteikumu ESRK/2011/13 par nacionālo iestāžu pilnvarām makrouzraudzības jomā (OV C 41, 14.2.2012., 1. lpp.).